

De strijd van Gulleman

Ander werk van Stijn van der Loo

De Galvano (roman, 2004) Schrijversprijs der Brabantse Letteren

De held Jacob Mulle (roman, 2006) Halewijnprijs

Slopers (roman, 2012)

Kleine helden zijn wij (roman, 2018)

De wilde binnenvaart (roman, 2022)

Stijn van der Loo

De strijd van Gulleman

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2025

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een
projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds.

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Copyright © 2025 Stijn van der Loo

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt, in enige vorm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van Em. Querido's
Uitgeverij B.V., Weteringschans 259, 1017 XJ Amsterdam. Ook
tekst- en datamining van deze uitgave is niet toegestaan
zonder schriftelijke toestemming van de uitgeverij.

Omslag Roald Triebels

Foto auteur Simon van Boxtel

ISBN 978 90 214 8205 7 / NUR 301

www.querido.nl

www.stijnvanderloo.com

Inhoud

I Visioen

7

II Onverminderd optimistisch

99

III De eierstokken van de Chinese hamster

159

I

Visioen

‘Want het visioen wacht nog op de vastgestelde tijd, maar het snelt ten einde, het liegt niet; al talmt het, blijft erop wachten, want het komt, het zal niet uitblijven.’

– Habakuk 2:3

‘Ik weet nu dat er een engelbewaarder bestaat.’

– P.N. van Eyck, ‘De tuinman en de dood’

‘Onze reis hier is volkomen denkbeeldig. Dat is zijn kracht. [...] En trouwens, iedereen kan het doen. Je hoeft je ogen maar te sluiten. Het is aan de andere kant van het leven.’

– Louis-Ferdinand Céline, *Reis naar het einde van de nacht*

De dood zit naast me als ik werk en hij ligt naast me in bed als ik slaap. Hij is een vrolijke gast, maar ja, dat kan hij makkelijk zijn. Hij heeft niets te verliezen. Ook hoeft hij zijn kostje niet bij elkaar te scharrelen. We praten niet echt met elkaar, hij zit breed grijnzend met me mee te kijken, zijn kop licht dansend op zijn ruggengraat, als een dronkenman. Ik denk wel dat hij van muziek houdt, hij lijkt geïnteresseerd in wat ik zit te componeren en te schrijven, elke mogelijke zwaarmoedigheid komt van mijn kant. Toch denk ik wel dat hij me mag. Zoiets voel je. Sommige tonen doen hem verbleken, als dat kon. Dan zwijgt hij plotseling geroerd, als hij niet altijd al zou zwijgen. Het is subtiel.

*Lieve buren van onze Dorpsen Buurt
De regen komt morgen
We moeten voor elkaar zorgen
Alle Koopsen en Huursen tezamen
Van de goedkoopsten tot de duursten, amen*

Het lied is voor het Halve-eeuwfeest van de dorpsbuurt. Er is een schrijven rondgegaan met de vraag wie er 'iets' wil doen. Ik wil me van mijn beste kant laten zien. Het is daarom dat ik zo vroeg opsta. Mijn lieve vrouw hoort bij haar ontwaken de flarden opstijgen uit mijn werkkamer en komt bezorgd aan de deur.

'Ben je aan het huilen?'

'Ik maak een lied,' zeg ik. 'Voor het Halve-eeuwfeest. Volgens mij wordt het wel wat.'

Ze kijkt me verontrust aan, een tikkeltje vermoeid.

'Ik heb een sterk gevoel van uiteindelijkheid, de dood kijkt mee.'

'Ja, dat zal wel,' zucht ze. 'Maar kun je misschien even helpen, ik krijg net een appje van de overbuurman. Er zit een zwart konijn in zijn tuin...'

'Die is ook vroeg op,' zeg ik.

'Het is Witvoet.'

'Dat hoeft helemaal niet. Er zijn zoveel zwarte konijnen. Wat moet hij zo vroeg op? Is-ie soms van de konijnenpolitie?'

'Hij is boer. Kom je nou of niet?'

'Oké, oké,' zucht ik. 'Ik wilde toch al stoppen. Ik haal de kattenreisman...'

Laat ik beginnen bij het begin. Gulleman is de naam. En om te beginnen hebben wij een grote kinderschare in een samengesteld gezin. Mijn lieve vrouw heeft vier kinderen gebaard en moedert over onze vijfde, mijn oudste, haar bonuszoon. En soms hebben we nog een zesde te logeren, die extra zorg nodig heeft. Weliswaar wonen er al twee van onze samenstelling op zichzelf en zijn er twee, van vijftien en

achttien, al zodanig pubers dat die zichzelf wel redden en er vaak een eigen dag- en nachtritme op na houden. Onze gezamenlijke jongste van acht, Frêle, is de enige die altijd bij ons woont, maar toch: alle kinderen zijn altijd welkom. Ook heeft mijn lieve vrouw een groot hart voor dieren, ze verbaast zichzelf ermee: schapen, lammetjes vooral, kalfjes, poesjes, kippen, konijnen, ze wekken een heel diepe liefde in haar op, die wederzijds lijkt. Die dierenliefde heeft ze genetisch doorgegeven aan onze jongste.

Laatst heeft mijn lieve vrouw weer een kuiken gered. Dat beestje lag verkleumd op zijn rug in de kippenren, moederkip had geen zin meer om op haar kroost te gaan zitten. Ze nam het beest op, warmde het in haar handen tot het weer begon te tjilpen en stopte het in haar beha. Met dat tjilpende jonge kippetje tegen haar warme moederborst stond ze vervolgens een grote haak in de plafondbalk te schroeven om daar de warmtelamp aan op te hangen, oud-Hollands tafereel, begeleid door luid getjilp uit haar buste. Dat beestje heeft het nog vier dagen volgehouden, luid kwetterend, steeds half omvallend, er was meer met hem aan de hand. Uiteindelijk vond Frêle hem met schrik, die jonge kip of haan, in zijn behaaglijke bak onder de warmtelamp, morsdood. Ik heb het diertje opgepakt, plastic zakje om mijn hand, en begraven. Dochterlief heeft een bloemetje op het donkere graf gelegd.

Op het hoogtepunt hadden we elf konijnen, drie kippen en zeven katten. Door vos, roofvogel, de hond van de burens en het lot is de kudde uitgedund en gestabiliseerd: drie katten, twee konijnen en één kip. Daar mag nog wel een haan bij. Het kuiken waarop we onze hoop hadden gevestigd is jammer genoeg omgevallen.

Dieren oppakken en tot leven knuffelen is niet mijn ding, maar als er een gestorven is, of door onze katten opengescheurd en half opgegeten in de bijkeuken uitgesmeerd ligt, dan kom ik in actie. Ik schep zo'n beest op de spade en begraaft het, of ik gooi het in de klike, en ruim de rommel op. Het is een natuurlijke taakverdeling, we hebben er nooit een afspraak over gemaakt. Zij baart het leven, ik berg de dood.

Het eerste konijn zit doodgemoedereerd in onze eigen tuin. Jara, het mannetje. We vangen hem door de kraal open te zetten en hem terug te jagen. Hij vlucht linea recta de veilige ren weer in. Hek dicht, klaar. Het tweede is nergens te bekennen, maar dat appje kwam van de overbuurman. Er opaf dus, de straat over. Mijn lieve vrouw, de dood en ik. En ja hoor: Witvoet, midden in die gigantische buurtuin, klein en gitzwart als zijn plannetje. De overbuurman zelf komt ook kijken, van een afstandje dan, uit zijn keuken loerend of het wel een beetje opschiet met dat beest in zijn tuin dat zijn aanplant komt opknagen. Een hand uitsteken is er niet bij. Hij laat ons op onze knieën over zijn zompige klaverveld soppen in onze beminnelijke poging om dat klotebeest te vangen. Of nou ja, zijn tuin staat vol chique uitheemse gewassen, eerlijk is eerlijk, weten wij veel. Witvoet kan het ook niet schelen. Die vindt al het groen even lekker.

Wat zijn die konijnen snel, zeg. We proberen van alles. In een hoek drijven, het vest van mijn lieve vrouw erover werpen: niets lukt. Uiteindelijk zit er niets anders op dan met eindeloos geduld en een beetje voer zijn vertrouwen winnen en hem zelfs een beetje strelen. Hij is tenslotte een tam

konijn, aan mensen gewend. Witvoet is een vrouwtje. Onze dierenschare bevat allerlei artistieke tegenstellingen: ze zijn tam en toch ontsnappen ze, ze zijn zwart maar heten Witvoet, ze zijn vrouwtjes maar we zeggen 'hij' en 'hem'. Jara is gecastreerd, en toch krijgt Witvoet nog nestjes.

We strelen hem tot-ie helemaal op apegapen ligt, totdat mijn vrouw hem razendsnel in zijn nek kan grijpen en tegen zich aan drukken. Daar spartelt hij zo woest dat ze hem bijna moet laten schieten, en hij krabt haar flink. Gelukkig houdt ze vol. We hebben hem. Ik houd de kattenreismand open en zij lazert hem erin, deksel erop, hebbes. Klotebeest de kraal weer in, overgoten met beloningsvoer.

'Ga je nog werken?' vraagt mijn lieve vrouw. Ze trekt de hals van haar shirt naar voren en inspecteert met een pijnlijk gezicht de krassen op haar borst. 'Of kom je ook nog even slapen? De kinderen hoeven nog niet naar school, het is te vroeg.'

Ik kijk schielijk naar de dood naast me, die staat te grijnzen en te kopwiegen en haal mijn schouders op. 'Ik denk dat ik liever wat ga wandelen. Dan haal ik meteen nieuw hout.'

'Is het alweer op?'

'Het is in de betimmering verwerkt.'

'Ik ga even zoeken naar de Calendulan,' zegt mijn lieve vrouw, met een zere glimlach.

'Gaat het wel?'

'Niks aan de hand.'

Op haar voorhoofd verraadde een verticale rimpel de pijn van de krassen op haar borst.

‘Een goedemorgen, meneer Gulleman. U komt weer hout uitzoeken? Ik moet u zeggen dat de houtprijs stijgt, die is gekoppeld aan de grondprijs, ziet u. Het is een gekkenhuis.’

Volgens eerdere diagnoses en vooruitzichten, als ik de oncologen had mogen geloven, was ik er al bijna drie jaar niet meer geweest. Toch is het alweer voor de derde keer lente en wandel ik rustig tussen de geknotte bomen over de lange lindestrook in ons dorp. Of nou ja, rustig, ik loop te zeulen met mijn ouwe handkar. De dood loopt lichtvoetig mee, het ziet er niet naar uit dat hij zin heeft om een hand uit te steken. We zijn een komisch duo.

De lindestrook die hier is aangeplant geeft het dorp zijn rustieke klasse. Ik heb met die lindebomen te doen, zo klein als ze worden gehouden, zo benepen als ze worden teruggesnoeid, altijd maar om het dorp, Paerel in ’t Groen, zijn bekakte glans te geven. Ik loop hier nu bijna dagelijks, na het ochtendlijk componeren, om hout te halen. Lange planken, liefst eiken, zoveel als ik kan meekrijgen op mijn handkar, zoveel als ik kan betalen per keer.

Volgens mijn hooggeleerde dokter heb ik geluk gehad. Bij mij is de immuno aangeslagen en nu ben ik ineens ziektevrij. Ongelofelijk. Is het voor altijd? Dat weten we niet, zegt hij. Ziektevrij voor het moment dus, nou ja, wie niet. Alleen mijn ogen zijn iets achteruitgegaan, twee streepjes, maar dat is geen interessegebied van de oncoloog. Ga daar maar een keer mee naar een opticien, zegt hij met een knipoog. Loop ik daar kippig te knippen over de paerelglanzende lindestrook. De dorpingen bekijken me wantrouwend, die turende kerel met zijn handkar. Ze hebben het niet op artistiekelingen...

Sinds de voorzienigheid mij heeft gered is de dood bij me, waar ik ook ben, hij wijkt niet van mijn zijde. Niet als ik componeer, niet als ik over de lindestrook ga met mijn handkar. Als ik wakker word ligt hij naast me. Hij slaapt nooit, denk ik. Nu wandelt hij luchtig met me mee, laat mij het sjouwen doen. De voorzienigheid heeft blijkbaar nog een bedoeling met mij. Is hij daarop geïnstrueerd, mijn stoïcijns grijnzende metgezel? Weet hij ervan? Of is er iets anders dat hij zoekt? Als ik zit te werken zit hij zo aandachtig mee te kijken en te luisteren. Je weet niet wat muziek kan doen, het zijn misschien projecties. Het is eigenlijk net als met die dieren van ons: krijg je ooit echt hoogte van wat er in hen omgaat? Een gesprek is er niet bij, je weet nooit echt wat ze willen, behalve als het om eten gaat.

Misschien heeft het te maken met mijn talent om iets te kunnen creëren wat hem zou kunnen overleven. Dat bestaat, het is weleens gebeurd. Het is een van de aantrekkelijkste potenties van een lied: het fluit zo over de dood heen. Is dat wat hem interesseert in mij?

Ondertussen sterven mensen om me heen bij bosjes, ik houd het een beetje bij, al die mensen die gaan na de voor mij bedoelde doodsdatum van drie jaar geleden. Toen kreeg ik te horen: uitgezaaid in de lever. Als we nu niks doen heb je nog een maand of drie. Maar twee zakjes extra zware immuno en de kanker verdween als sneeuw voor de zon. Ik werd er wel twee weken doodziek van, volgens mijn lieve vrouw lag ik op het randje. Maar ik herstelde en daarna was er niets meer aan de hand.

‘U hebt veel geluk, meneer Gulleman,’ zei de dokter.

‘Geluk past bij mij,’ zei ik. ‘Ik ben zonnig van aard. Waar ik kom klaart het op.’

Daar denken mijn dorpsgenoten wel anders over. Ze zeggen niks, maar ik zie ze kijken, op hun hoede. Wat moet die vent met al die kinderen, die artistiekeling? Hij was toch ziek? Of ineens niet meer? En komt-ie nou weer hout halen? Wat moet-ie met ons hout? Moet-ie ons geld soms? Is-ie uit op onze paerlen in 't groen?

Niet helemaal mijn volk, die dorpelingen. Ze willen hun paerlen voor zichzelf houden, denk ik. Zoiets voel je. Je mag hun beknotte linden komen bewonderen en zeven euro betalen voor een witte wijn. Het beknotten zit diep in de dorpsaard.

Zelf kom ik uit de Grote Zuidelijke Stad. Daar komt veel groots vandaan, veel briljant geesteswerk. Wat te denken van de radio, de compact disc, de gloeilamp, de dataopslag. Vindingen die de wereld hebben verrijkt. En mijn voorvaderen komen ervandaan: intellectuelen, boekenlezers, feuilletonschrijvers, neerlandici, oprichters van de krant en van de Vereeniging Draagt Elkanders Lasten. Een sociaal bewogen geslacht met idealen. Zorgen voor elkaar, geven wat je hebt. Mijn vrouw komt ook uit die stad, voor de helft. Zij en ik zijn altijd gul geweest. Net als de zon. Alles geven wat we hebben, niets beknotten. Vandaar die sloot kinderen natuurlijk.

Ik woonde zelf lang in Amsterdam, stad van dromen en gelul, maar tegenwoordig zitten we met al onze kinderen en dieren op het platteland, waar het starre geld zit. 'De grond, hè,' zeggen ze hier, 'de grondprijs.' En daar staan ze vergenoegd bij te stralen. Alsof het hun eigen verdienste is, die grond waarop we staan. Er is een duidelijk kastenverschil

tussen de kopers en de huurders. De huizenbezitters zijn allemaal miljonair door overerving, de meesten wonen op het land van hun ouders en voorouders, met nul hypotheek. Bij ons in de straat zie je dat aan de nummering. Nummer 1, nummer 3, 3A, 3B, 3C, 5A, 5B en 7.

Op 7 wonen wij, het geboortehuis van de buurman. Wij zijn import en dus huren we. Een schitterend pittoresk maar beschimmeld en instortend boerderijtje. Net leuk voor ons. We mogen het voor veel geld huren, ook al wil hij er geen cent meer in steken. Hij is een lieve man, daar niet van, altijd behulpzaam, altijd vriendelijk, altijd meteen bellen als er weer een konijn van ons door zijn tuin gaat, maar een soort uitroken is het natuurlijk wel. Straks stort zijn geboortekrot in, dan moeten we eruit. Dan gooit hij het tegen de vlakte en bouwt hij twee nieuwe huizen op die grond, zo heeft hij er drie: voor zijn beide zoons één en zelf gaat hij met zijn vrouw in het herbouwde geboortehuis wonen. Dan krijg je 7, 7A en 7B. Geef hem eens ongelijk. Van de vijf boerderijtjes die oorspronkelijk in deze straat stonden zijn zo meer dan vijftien woningen gemaakt, op miljonairsgrond – de grond, de grond!

Ik klink misschien verongelijkt, en dat ben ik ook, want ik doe het geesteswerk waarin De Grote Zuidelijke Stad heeft geëxcelleerd, alleen dan aan een kant die nauwelijks wordt beloond. De artistieke kant. Schampert u al? Ik ben schrijver en componist, want in de kunsten moet je meerdere vakgebieden bespelen om aan een inkomen te komen, dat alleen al. Schrijver en componist, dat zijn geen fijne woorden meer, hè. Gewaardeerd word ik wel, hoor, meer dan me lief is, het is Gulleman voor en Gulleman na, maar geld zit

niet in die waardering. Kortom, ik heb het nakijken bij al die meewarige miljonairs om me heen. Ik ben de nar. Vermaakelijke kunstjes vertoon ik, en ik plaats mijn muziek en liedjes voor iedereen gratis op Spotify, YouTube en Facebook. Verder betalen we keurig op de eerste van elke maand onze huur, met daarbovenop een door de regering toegestane en gestimuleerde energiekostenverzwaring. We doen het en het lukt, al bijna tien jaar lang, al vraagt niemand ooit waar we dat geld voor die huur in godsnaam vandaan halen. Het is hun zorg ook niet. En we weten het zelf maar half. Het komt hoe dan ook ergens uit ons geploeter naar boven. In ieder geval niet door stug te blijven zitten op onze grond, de grond, de grond, en de tijd de prijs te laten opdrijven, die perverse tendens die je overal ziet: bejaarden in hun eentje of met zijn tweeën langzaam verstervend in hun veel te ruime duistere woningen waarvan ze nog maar één kamer bewonen, miljoenen vergarend voor hun erven door stug te blijven leven en te blijven zitten waar ze zitten. Mijn geesteswerk levert niks op, behalve af en toe een nieuwe klus, een nieuw werk. De nar heeft een nieuw liedje.

Een violist die ik ken en die zich tijdens corona herinnerde dat hij handig was met zijn handen, begon een aannemersbedrijfje in houten constructies – tuinhuis, schuur, dakkapel, aanbouw, kastjes, noem maar op – en verzuchtte: ‘Het is zo gemakkelijk ondernemen buiten de muziek...’ Zet daartegenover: zijn talent, ambitie en jaren studeren aan een toonaangevend conservatorium en daarna excelleren in een orkest van naam (eerste viool!) voor een hongerloon! Wat hij voor zijn aannemerswerk vraagt is niet eens de hoofdprijs. Toch is het drie keer zoveel als wat hij krijgt

voor zijn kundige, kunstige en bevlogen orkestwerk. Mensen betalen het gewoon, zegt hij, nog steeds verwonderd. Ik zie hem opleven.

Dus die verongelijkheid van mij – waaraan ik niet wil toegeven, want ik ben te trots, ook al word ik heimelijk uitgelachen door de bank, de hypotheekadviseur en mijn miljonairsbuurman (uitgelachen zolang ik betaal dan, want zodra ik stop met het betalen van die torenhoge huur wek ik vast en zeker andere spieren op dan zijn lachspieren) –, die verongelijkheid van mij dus, die duidt wel op een reële disbalans in onze maatschappelijke orde. Maar ja, wie geld heeft relateert het aan zichzelf, aan eigen kunnen en krachten en talenten, en ook wie op overgeërfde grond staat klopt zich op de borst. We zitten in een onevenwichtig systeem waarin we aan elkaar verdienen, terwijl we voor elkaar zouden moeten zorgen.

Wat draag ik bij? Een lied! Dat is het, dat is wat ik kan doen. Al is de muziekwereld ook allang hopeloos verrot, van binnenuit, als de appels die ze ons tegenwoordig verkopen. Glimmend vanbuiten, aangetast vanbinnen. Breek me de bek niet open. Laat ook maar. Morgen weer vroeg aan de slag. Het moet iets speciaals worden. Maar nu eerst: hout halen.

De dood naast me lacht zich een krik om mijn gepieker en gesjouw. We hebben niet veel gemeen, een echte vriendschap zal het nooit worden, toch zijn we tot elkaar veroordeeld. Bovendien: wat houden echte vriendschappen eigenlijk in? Toch ook maar dat je het lang genoeg in elkaars

buurt uithoudt? Je moet je in ieder geval niet gaan ergeren aan je metgezel, dat weet ik uit mijn huwelijken. Ergeren kan kanker veroorzaken, wordt gezegd. Dus ik zet in op verwondering. Kijk toch eens hoe mooi we wonen! En zie toch eens wat een mooi weer het is! Ik wijs naar de zon, de dood volgt appelig mijn hand. Er is niet veel wat indruk op hem maakt. De zon is tenslotte ook een instrument van hem. Ik kan het weten, met die tot in de lever uitgezaaide huidkanker van mij.

Maar wat moet hij dan de hele tijd hier? Wat heeft hij bij mij te zoeken? Is het werkelijk de muziek die ik maak? De kunst van het creëren is iets wat ik wel degelijk op hem voorheb. Alles wat hij aanraakt sterft. Stel je voor, dat is toch niet vol te houden? Ik bekijk hem eens goed, die witte schedel, die tragische grijns. Is dat geen waanzinnig verdriet? Hij lijkt me eenzaam.

Deze ochtend draag ik de pet die ik van mijn hooggeleerde dokter moet dragen: 'U mag niet in de zon, Gulleman.' Maar het weer zal omslaan, dat kun je voelen. Er hangt vocht in de lucht. Vraag het onze buurboeren: er zijn buien op komst. Zomerstormen. Die schijnen steeds vaker en steeds heftiger over ons te komen. In het noorden van Italië zijn pasgeleden alle rivieren overstroomd, de hele streek stond blank, het was een chaos, er waren evacuaties en doden. En grondverschuivingen; als de grond onder je voeten vandaan schuift heb je weinig aan je huis. Men zegt dat door veranderende klimaatomstandigheden al vaker in de geschiedenis hele beschavingen zijn weggevaagd. Het gebeurt. Van het ene op het andere decennium, in een paar

jaar tijd. Dat weten wetenschappers door terug te kijken. Ik kijk zelf altijd vooruit, de toekomst in. Waar moet het naartoe? En vooral: waar haal ik mijn geld vandaan?

Sinds ik een overlevende ben, een gelukhebber, heb ik het gevoel dat er een taak voor me ligt. Het is een artistiek gevoel: ik kan het niet bewijzen, het manifesteert zich in mij. Ik weet zelf niet wat ik ermee moet. Ik ging eropuit met mijn handkar. Hout halen. Veel hout. Eikenbomen hebben we hier genoeg. Mijn lieve vrouw wist ook niet wat ik ging doen, ik kon het haar niet goed uitleggen.

‘Ik ga een boot bouwen,’ zei ik, ‘denk ik.’

‘O,’ zei ze. ‘Neem je dan konijnenvoer mee? Het is zo goed als op.’

Het hout dat ik meekrijg is weer duurder dan vorige week. De boer van wie ik het koop en die het uit zijn eigen zieke bomen zaagt, heeft gemerkt dat ik er steeds om kom. Hij gooit al drie weken lang de prijs omhoog. Wat is dat voor systeem eigenlijk? Waar vraag naar is, daarvan stijgt de prijs. Men noemt het kapitalisme. Wat mij betreft is het immoreel. Het kan die boer geen lor schelen. Hij krijgt zijn centen, daarmee is zijn geweten gesust. Maar als ik betaal zeg ik: ‘Wacht maar.’

De boer kijkt me bevreemd aan. Wat zegt die kwibus nou weer? zie ik hem denken. Wacht maar? Waarop?

‘Het zal gaan regenen,’ zeg ik.

‘Dat maakt voor de houtprijs niks uit,’ zegt hij, en hij tikt tevreden de nieuwe getallen in op zijn kassa, die ze voor hem bij elkaar optelt. Ping, dat getal is alweer een heel stuk rondter dan voor de verhoging. Hij straalt als zijn dorpsge-

noten, zielsgelukkig van een handje winst op een ander.

Mij lijkt het mooi als nu de dood zou toeslaan, een plotselinge kramp in zijn hart, een scheurende maag, een hersenbloeding. Je zou denken dat hij dat achteloos kan, maar hij doet niets. Niets anders dan grijnzen en knikkebollend zwijgen.

Wij van De Grote Gulle Zuidelijke Stad, met onze briljante geestkracht, zijn de mensheid natuurlijk ver de baas, vergeet dat niet. Wordt ons werk ondergewaardeerd, afgepakt of overgenomen en leeggelurkt door de passieve parasieten die rustig in hun gebouwtje zitten te stinken en te wachten tot de grond opnieuw in waarde stijgt, dan verzinnen wij gewoon iets nieuws. Een nieuw idee, een nieuwe lege bladzijde, een blanco canvas, een kans om het onbestaande te laten ontstaan, de schepping zelf.

In die zin zijn we superieur, onvermijdelijke eigenschap van de bespotten nar. Mijn 'wacht maar' heeft in mijn leven hier en daar wortel geschoten, een hitje hier en daar, een beetje naam (naam is ook geld, pas op: de naam-de naam! Gulleman hier, Gulleman daar!), en daaruit sijpelen wel wat opdrachtjes – als schoon water uit de bron, met als enige waarde de belofte, de mogelijkheid om iets te worden, een waarde die in een miljonairswereld honend wordt afgedaan, want je kunt beter stilzitten en wachten-wachten-wachten tot de-grond-de-grond-de-grondprijzen stijgen, en de krot-prijzen, en het geld zonder enige inspanning rinkelend in de ontvankelijke schoot van de erfmiljonairs wordt gestort.

Maar wij kunstenaars zijn scheppers van wat nog niet is, werk dat ondenkbaar is tot het er is, en als het er is niet